



REPUBLIKA E SHQIPËRISË

## KOMISIONERËT PUBLIKË

Nr. \_\_\_ prot.

Tiranë, më 1.10.2019

**Lënda:** Parashtrimet e Komisionerit Publik në seancën gjyqësore pranë Kolegjit të Posaçëm të Apelimit, datë 1.10.2019, për çështjen që i përket subjektit të rivlerësimit z. Besnik Muçi

### **Të nderuar anëtarë të trupit gjykues!**

Pasi u njohëm me shpjegimet, prapësimet dhe provat e dorëzuara nga ana e subjektit të rivlerësimit në seancën e mëparshme të datës 21.9.2019, Komisioneri Publik, në analizë të përmbajtjes së tyre në raport me shkaqet e ngritura në ankim, vlerëson:

**1.** Së pari, kërkimi i subjektit të rivlerësimit për mospranimin e ankimit, pasi pretendon se ankimi ka mbërritur pranë Kolegjit 90 ditë pas dhënies së vendimit nr. 58/2018 të Komisionit, pra 45 ditë tej afatit ligjor të përcaktuar nga nenet 55/7 dhe 63/1, të ligjit nr. 84/2016, nuk gjen asnjë mbështetje ligjore.

1.1 Bazuar në nenin F, pika 2, të aneksit të Kushtetutës dhe në nenin 63, pika 1, të ligjit nr. 84/2016, Komisioneri Publik ka të drejtë të ushtrojë ankim pranë Kolegjit 15 ditë nga data e njoftimit të vendimit të Komisionit. Vendimi nr. 58, datë 1.8.2018, i Komisionit është njoftuar pranë Institucionit të Komisionerëve Publikë më datë 17.10.2018. Komisioneri Publik, brenda afatit ligjor prej 15 ditëve nga data e njoftimit, ka ushtruar të drejtën e ankimit, paraqitur me nr. 428/5 prot., datë 31.10.2018, depozituar pranë Komisionit në mbështetje të nenit 63, pika 2, të ligjit nr. 84/2016.

### **2. Lidhur me shkaqet e ankimit për pasurinë 1**

Kujtojmë se kemi parashtruar se subjekti i rivlerësimit nuk arrin të provojë bindshëm burimin e ligjshëm të kursimeve personale të deklaruara, si dhe burimin e ligjshëm të huave të deklaruara nga personat e tjerë të lidhur, duke rezultuar kështu në pamjaftueshmëri në mbulimin me burime të ligjshme të kësaj pasurie.

2.1 Për pamjaftueshmërinë në deklaram dhe pamundësinë për të justifikuar bindshëm me burime të ligjshme, kursimet personale të deklaruara në shumën 200.000 lekë, në vitin 2005, rezulton se subjekti nuk ka paraqitur asnjë provë për të provuar të kundërtën (sikurse dhe për vitet 2003 dhe 2004).

2.2 Lidhur me pamundësinë e personave të tjerë të lidhur për të mbuluar me burime të ligjshme shumat e deklaruara të dhëna hua subjektit, të deklaruara si burim krijimi i pasurisë, për prapësimet dhe shpjegimet e dhëna nga subjekti, analizojmë si më poshtë:

2.2.1 *Për huan në shumën 500.000 lekë*, marrë nga babai, burimi i deklaruar në DV-2006, D-Vett. dhe gjatë hetimit administrativ është: (i) të ardhura nga puna në bujqësi dhe (ii) nga emigracioni i vëllait të subjektit.

(i) *Për të ardhurat nga puna në bujqësi*, subjekti, në parashtrimet në seancën e datës 21.9.2019, ndër të tjera, argumentoi se aktet e marra nga Njësia Administrative \*\*\* kanë vlerë provuese, duke qenë se ato janë dokumente të marra nga institucionet shtetërore dhe, si të tilla, provojnë në mënyrë shteruese faktet që ato iu referohen<sup>1</sup>. Për më tepër, subjekti pretendon që të ardhurat e përfituara nga shitja e prodhimeve bujqësore janë të përjashtuara nga tatimi, bazuar në nenin 8, pika 11, të ligjit nr. 8438, datë 28.12.1998, “Për tatimin mbi të ardhurat”, të ndryshuar, dhe ligjit për pushtetin vendor.

Në vlerësimin e Komisionerit Publik, provat dhe argumentet e paraqitura nga subjekti për sa më sipër, nuk provojnë të kundërtën e shkakut të ankimit. Subjekti interpreton në mënyrë të gabuar nenin 8, të ligjit nr. 8438, datë 28.12.1998, “Për tatimin mbi të ardhurat”, të ndryshuar, ku në pikën 11 të tij, ndër të tjera, listohen si të ardhura të përjashtuara nga detyrimi për të paguar tatim fitimi edhe *të ardhurat e realizuara nga kalimi i së drejtës së pronësisë mbi tokën bujqësore nga një fermer i regjistruar tek një fermer tjetër apo një person fizik a juridik, që kryen aktivitet bujqësor*. Sipas këtij përcaktimi, përjashtimi nuk vepron mbi të ardhurat e realizuara nga aktiviteti bujqësor, por vetëm mbi të ardhurat e realizuara nga tjetërsimi i tokës bujqësore.

Në prapësimet e tij, subjekti referon dhe ligjin për pushtetin vendor, si dhe ligjin nr. 112/2016, i cili ka ndryshuar ligjin nr. 9920/2008, “Për procedurat tatimore në Republikën e Shqipërisë”, nenin 5, germa “j”, sipas të cilit, shitësit ambulantë nuk kanë pasur në atë kohë detyrimin për të pasur një vendndodhje fikse apo detyrimin ligjor që të regjistroheshin si person tregtar. Gjithashtu, për të provuar burimin e ligjshëm të huas nga babai, subjekti ka paraqitur dhe vërtetimet nga Drejtoria Rajonale e Sigurimeve Shoqërore, Korçë, për të vetëpunësuarit në bujqësi, sipas së cilave, prindërit e subjektit rezultojnë si të vetëpunësuar në bujqësi që nga viti 1994 (babai) dhe që nga viti 1997 (nëna), të cilët derdhin masën e kontributit, sipas përcaktimeve ligjore.

Në vlerësimin e Komisionerit Publik, dokumentet si më sipër provojnë faktin e vetëpunësimit në bujqësi të prindërve të subjektit, por jo të ardhurat e realizuara dhe nëse këto të ardhura plotësojnë kushtet e parashikuara në nenin D, pika 3 e aneksit të Kushtetutës. Shpjegimi që subjekti bën për të llogaritur të ardhurat e realizuara nga prindërit, bazuar në pagën minimale për të cilën janë paguar detyrimet ndaj sigurimeve shoqërore, të cilat më pas subjekti pretendon të llogariten në të ardhurat e ligjshme të prindërve, nuk gjejnë asnjë mbështetje ligjore.

Për burimin e ligjshëm të huas së marrë nga babai, subjekti ka depozituar dhe një vërtetim për bazën e vlerësuar, lëshuar nga Komuna \*\*\*, mbi të ardhurat e siguruara nga punësimi i së motrës, znj. \*\*\*.\*\*\*, në shumën totale rreth 565.000 lekë, për periudhën 2002-2005, kohë në të cilën, sipas pretendimeve të subjektit, këto të ardhura kanë shërbyer në krijimin e kursimeve të deklaruara nga familja e babait të tij.

---

<sup>1</sup> Për më tepër referohuni në prg. 4.1.2 (f. 5), të parashtrimeve të subjektit.

Rezulton se ky burim të ardhurash nuk është deklaruar asnjëherë në deklaratat periodike dhe në atë Vetting, sikurse dhe gjatë hetimit administrativ. Rrjedhimisht, ky burim nuk mund të përdoret në vlerësimin e mjaftueshmërisë së burimeve të ligjshme për huan e marrë nga babai.

Duke përfunduar, në vlerësim të Komisionerit Publik rezulton se për të ardhurat e deklaruara nga puna në bujqësi e babait, subjekti nuk ka paraqitur asnjë dokument, provë të re bindëse për të kundërtën e shkakut të ankimit.

(ii) Për të ardhurat nga emigracioni i të vëllait, rezulton se subjekti nuk ka depozituar dokumentacion, prova të reja. Në seancën e datës 21.9.2019, subjekti ka pretenduar mbi të ardhurat e vëllait nga biznesi “furrë buke”, duke paraqitur disa dokumente mbi regjistrimin e këtij aktiviteti në pronësi të të vëllait, kontrata të lidhura nga ky aktivitet me Komisaratin e Policisë, Pogradec, lëvizjet e llogarisë bankare të këtij biznesi, sipas së cilave rezulton se në vitin 2005 është arkëtuar nga kontrata me Komisaratin e Policisë Pogradec, në total, shuma prej 711.300 lekësh (duke përfshirë këtu dhe detyrime nga viti 2004).

Rezulton se ky burim të ardhurash nuk është deklaruar asnjëherë nga subjekti në deklaratat periodike dhe në atë Vetting, sikurse dhe gjatë hetimit administrativ. Rrjedhimisht, ky burim nuk mund të përdoret në vlerësimin e mjaftueshmërisë së burimeve të ligjshme për të ardhurat nga emigracioni i të vëllait.

Konstatohet, gjithashtu, se për të ardhurat e pretenduara nga ky aktivitet i të vëllait, subjekti nuk ka provuar pagimin e detyrimeve tatimore, si dhe duke marrë në konsideratë parashtrimet e subjektit, se në shpenzimet e personave të tjerë të lidhur duhet të llogariten dhe shpenzimet për hapjen e aktivitetit, të deklaruara në vlerën 10.000 euro, ky fakt do të ndikonte në pamundësinë financiare të vëllait të subjektit për të mbuluar huan.

2.2.2 Për huan nga xhaxhai, shtetasi \*\*\*.\*\*\*, në shumën **3.000** euro, me burim të deklaruar: (i) emigracioni dhe (ii) të ardhura nga puna në bujqësi.

(i) Për sa i përket burimit të deklaruar kursime nga emigracioni, subjekti nuk ka paraqitur asnjë provë të re.

(ii) Për sa i përket të ardhurave nga puna bujqësi, subjekti referon të njëjtën bazë ligjore si më sipër trajtuar mbi të ardhurat nga puna në bujqësi e babait të tij, për të cilat, për të njëjtat shkaqe sikundër argumentuar më sipër, në vlerësimin e Komisionerit Publik rezulton se subjekti nuk arrin të provojë bindshëm burimin e ligjshëm të të ardhurave, referuar nenit D të aneksit të Kushtetutës.

Për të provuar të ardhurat e fituara nga familja e xhaxhait, subjekti ka paraqitur dhe një vërtetimin me nr. \*\*\* prot., datë \*\*\*.6.2019, lëshuar nga Instituti i Sigurimeve Shoqërore, Drejtoria Rajonale Korçë, sipas të cilit vërtetohet se shtetasi \*\*\*.\*\*\*, për periudhën 1991- janar 2006 (kohë në të cilën është deklaruar huaja), ka realizuar të ardhura nga pensioni i pleqërisë, në shumën 1.133.227 lekë, të cilat në vlerësimin e Komisionerit Publik nuk mund të konsiderohen të mjaftueshme për të mbuluar shpenzimet vetjake dhe huan e dhënë subjektit.

2.3 Për huan nga e motra dhe bashkëshorti i saj, në shumën 6.000 euro, me burim krijimi të deklaruar nga emigracioni në Mbretërinë e Bashkuar.

2.3.1 Nga provat e paraqitura në seancën e datës 21.9.2019, rezulton se bashkëshorti i motrës së subjektit të rivlerësimit është regjistruar në skemën e sigurimeve kombëtare të detyrueshme

në Mbretërinë e Bashkuar, në datë \*\*\*.8.1997. Nga dokumentet e vëna në dispozicion, rezulton se ky i fundit ka realizuar të ardhura të konsiderueshme, për të cilat ka dokumentuar nga autoritetet përgjegjëse dhe pagimin e detyrimeve tatimore<sup>2</sup>.

2.3.2 Lidhur me shpenzimet e bashkëshortit të motrës, z. \*\*\*.\*\*\*, gjatë qëndrimit në emigracion, subjekti ka pretenduar se ky i fundit ka banuar në banesa sociale, ku një pjesë e qirasë përballohet nga shteti dhe, për të provuar këtë, ka vënë në dispozicion dhe kontratën e qirasë së banesës, nënshkruar nga shtetasi \*\*\*.\*\*\* dhe “\*\*\*.\*\*\*.\*\*\*”. Në këtë dokument të paraqitur në gjuhën angleze, nuk specifikohet shuma e qirasë mujore, ndërkohë subjekti ka deklaruar se, duke qenë banesë sociale, qiraja mujore varion nga 200-250 paund.

Nga të dhënat e vëna në dispozicion nga subjekti, referuar standardit të jetesës në qytetin anglez përkatës, në mungesë të të dhënave të sakta mbi shpenzimet e jetesës të së motrës së subjektit dhe bashkëshortit të saj, nisur nga koha e gjatë e emigracionit, e vërtetuar me aktet e sjella nga subjekti, përbërja familjare e personave të tjerë të lidhur dhe faktit se shuma e dhënë hua është në vlerën e rreth 4.116 paund<sup>3</sup>, në vlerësimin e Komisionerit Publik, kjo shumë mbulohet me burime të ligjshme të personave të tjerë të lidhur, referuar nenit 32, pika 4 e ligjit nr. 84/2016.

### **3. Lidhur me transaksionet e evidentuara të kryera nga subjekti i rivlerësimit në llogarinë e së motrës, pranë \*\*\* Bank**

Subjekti ka deklaruar se burimi i transaksioneve ka qenë nga të ardhurat nga emigracioni i kunatit të tij, \*\*\*.\*\*\*, me qëllim depozitimin e shumës së nevojshme për garanci në llogarinë bankare të së motrës së subjektit, për efekt të marrjes së vizës të qëndrimit në Mbretërinë e Bashkuar. Transaksionet janë kryer nga subjekti, pasi dispononte prokurë për llogarinë e së motrës.

Duke marrë në konsideratë se subjekti nuk e ka deklaruar këtë marrëdhënie në formularët e deklarimit pranë ILDKPKI-së, nuk provohet me asnjë dokument apo rrethanë mënyra e kalimit të këtyre likuiditeteve nga Mbretëria e Bashkuar për në Shqipëri, referuar udhëzimit të ILDKPKI-së nr. 4095, datë 10.10.2016, pretendimet e subjektit për këtë shkak ankimi nuk janë bindëse.

### **4. Lidhur me burimin e të ardhurave të ligjshme, të personave të tjerë të lidhur, shtetasve \*\*\*.\*\*\* dhe \*\*\*.\*\*\*.\*\*\*.**

4.1 Subjekti ka depozituar dokumentacion të lëshuar nga autoritetet turke (mbi pagesën e sigurimeve shoqërore mbi të ardhurat), si dhe borderotë (provë e re) nga shoqëria “\*\*\*”, përkthyer dhe noterizuar në gjuhën shqipe. Të ardhurat e pasqyruara në borderotë e shoqërisë përputhen me të ardhurat e deklaruara dhe të konfirmuara nga Instituti i Sigurimeve Shoqërore në shtetin turk.

4.2 Nga verifikimi i dokumentacionit të vënë në dispozicion konstatohet se të ardhurat neto të realizuara nga personat e tjerë të lidhur, për periudhën janar 2013 – prill 2016 (pasi në maj është kryer transferta bankare), janë në shumën 122.388 lira turke ose 4.623.800 lekë<sup>4</sup> (katër milionë e gjashtëqind e njëzet e tre mijë e tetëqind). Shuma e dhënë hua në vlerën 15.000 euro

<sup>2</sup> Për periudhën deri në vitin 2005, në shumën rreth 20.800 paund (neto), ndërsa të ardhurat neto të realizuara nga punësimi për vitin 2005/2006 janë në shumën 18.332 paund.

<sup>3</sup> Konvertuar me kursin mesatar të arkivit të Bankës së Shqipërisë për muajin janar 2006.

<sup>4</sup> Konvertuar me kursin mesatar të lirës turke të vitit 2016.

ose 54.540 lira turke (2.060.000, dy milionë e gjashtëdhjetë mijë lekë) rezulton se zë rreth 45% të të ardhurave totale të familjes së personave të tjerë të lidhur, për periudhën 2013-2016.

4.3 Subjekti, në parashtrimet e seancës së datës 21.9.2019, ka analizuar aftësinë financiare të personave të tjerë të lidhur për të mbuluar me burime të ligjshme shumën e dhënë hua. Për të llogaritur shpenzimet minimale të jetesës së personave të tjerë të lidhur, subjekti ka referuar të dhënat e faqes zyrtare, që mat nivelin e shpenzimeve minimale në shtetin turk, duke marrë në konsideratë nivelin më të ulët të shpenzimeve të matshme, në të cilin përfshihen vetëm shpenzimet mujore për ushqim, për një familje me katër persona.

4.4 Në vlerësimin e Komisionerit Publik, të dhënat e referuara nga subjekti mbi limitin minimal të shpenzimeve janë në nivele tepër të ulëta, për t'u konsideruar në analizën financiare të personave të tjerë të lidhur<sup>5</sup>. Në rastin më të mirë, nisur nga fakti se subjekti ka provuar me dokumentacion se personat e tjerë të lidhur jetojnë në shtëpinë e të afërmeve, pa pagesë, në vlerësimin e Komisionerit Publik, shpenzimet e jetesës për personat e tjerë të lidhur duhet të llogariten si një mesatare e thjeshtë aritmetike e dy niveleve të përcaktuara mbi shpenzimet e jetesës në shtetin turk<sup>6</sup>.

4.5 Nga sa më sipër, duke qenë se shuma e huas së dhënë subjektit është sa rreth 45% e totalit të të ardhurave neto nga pagat e personave të tjerë të lidhur, për periudhën 2013-2016, rezulton se subjekti nuk ka arritur të provojë bindshëm burimin e ligjshëm të të ardhurave të personave të tjerë të lidhur, në kuptim të nenit 32/4, të ligjit nr. 84/2016, dhe nenit D të aneksit të Kushtetutës.

## **5. Lidhur me shkakun e ankimit, për mosdeklarim të pasurisë nga ana e subjektit të rivlerësimit dhe personit të lidhur me të**

Prapësimet dhe shpjegimet e subjektit të rivlerësimit nuk gjejnë asnjë mbështetje ligjore për të rrëzuar këtë shkak ankimi. Referenca ligjore në ligjin nr. 8337/1998 dhe ajo në udhëzimin e Zyrës Qendrore të Regjistrimit të Pasurive të Paluajtshme nuk marrin vlerë në vlerësimin e këtij shkak. Në vlerësim të Komisionerit Publik, nuk ka asnjë rrethanë ligjore që subjekti i rivlerësimit dhe personi i lidhur me të të mos deklaronin saktësisht dhe mjaftueshmërisht pasuritë e tyre në pronësi dhe bashkëpronësi apo të drejtat mbi to. Neni D, pikat 1, 2 dhe 5, të aneksit të Kushtetutës, neni 32, pika 1, të ligjit nr. 84/2016, pika 7 e udhëzimit të ILDKPKI-së datë 10.10.2016, si dhe formulari i deklarimit të pasurisë për procesin e rivlerësimit 2017, detyron subjektin e rivlerësimit për deklarimin saktësisht dhe mjaftueshmërisht të “pasurisë” së tij dhe personave të lidhur me të, si dhe “burimin” në momentin e krijimit të saj. Me burim, në këtë rast, përfshihet si origjina, pra shkak apo veprimi i ligjshëm që passjell disponimin dhe të drejtat pronësore të pasurisë, ashtu dhe mjetet financiare që kanë shërbyer për krijimin e saj.

## **KOMISIONERI PUBLIK**

**Darjel SINA**

<sup>5</sup> Në të dhënat e analizuara duhet të merret në konsideratë ose niveli i varfërisë, i cili sipas të dhënave zyrtare të shtetit turk, përveç shpenzimeve për ushqime, llogarit dhe shpenzimet për qira, veshmbathje, energji, ujë, gaz etj.

<sup>6</sup> Mesatarja e treguesve “limit of hunger” dhe “limit of poverty” sipas burimit: <http://www.turkis.org.tr/LIMIT-OF-HUNGER-AND-POVERTY>